

"NOWY ŚWIAT"
THE
POLISH MORNING WORLD
PUBLISHED
DAILY AND SUNDAY
24 UNION SQUARE
NEW YORK, N. Y.
TEL. STUTTEBAUM 6492.
MEMBER
A. B. C.

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD

MORE
CLASSIFIED ADS
LAST WEEK IN THE
NOWY ŚWIAT
THAN IN
— ALL —
OTHER POLISH N. Y. CITY
DAILIES
COMBINED

Published and distributed under Permit (No. 66) authorized by Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of New York by order of the Postmaster General.
No. 302. Rok XXIV. DAILY AND SUNDAY NEW YORK, Niedziela, 30-go października (Sunday, Oct. 30) 1921
Cena numeru 3 centy

POLSKA PRAGNIE ZGODY Z NIEMCAMI

PLAN WYPUSZCZENIA MIĘDZYNARODOWEGO DOLARA

Jeden miliard złota będzie podstawą dla 5 miliardów papierowych dolarów

PLAN MIĘDZYNARODOWEJ WALUTY DOLAROWEJ JEDYNYM RATNIKIEM DLA POLSKI I PAŃSTW ŚRODKOWEJ EUROPY

BERLIN, 29 października. — F. Vanderbild przedstawiając swój plan ustanowienia międzynarodowego banku z kapitałem jednego miliona dolarów w złocie powiedział, co następuje: „Plan mój ma na celu zorganizowanie pewnego systemu nad-korporacji na podobieństwo amerykańskiego systemu federalnych banków rezerwy. Mote on został połączony do życia przez Ligę Narodów, która mu zapewni niezależność od praw poszczególnych krajów. Dziesięciu dyrektorów tego banku, pięciu amerykańskich i czterech europejskich miałyby prawa podniesienia sumy kapitału zakładowego. Ponadto Stany Zjednoczone mają wielkie zapasy złota byliby pierwszymi akcjonariuszami tego banku z większością akcji w swoich rękach pod warunkiem, że z czasem większość akcji tego banku przeszłaby w ręce europejskich.”

Gdy bank zostanie utworzony, wtedy wypuści w obiegi na podstawie posiadanej złota pięć milionów międzynarodowych dolarów papierowych, opartych na dolarach złotych posiadanych przez bank i cały świat będzie przyjmował te dolary w wartości dolarów amerykańskich.

Plan ten przyniesi on do ustalenia wartości europejskich walut.

Europa Środkowa znajduje się nad brzegiem bankructwa finansowego mimo pozornych oznak polepszenia finansowego w niektórych krajach. Wobec tego musi być coś zrobione i to szybko, aby uniknąć kraje do zupełnego bankructwa.

Plan nie będzie objęty tym planem przez długi czas, który będzie zastosowany szczególnie do Polski i Niemiec, które się znajdują w najgorszym położeniu finansowym.

POLAK-JEZUITA LEDÓCHOWSKI DOTYCHCZAS WYSŁUGUJE SIĘ HABSBURGOM

BERNO, 29 października. — Niektórzy członkowie ze świty byłego cesarza Austrii Karola Habsburga, otrzymali od rządu szwajcarskiego pozwolenie na wyjazd ze Szwajcarii do wielkiego księstwa Luksemburga. Między innymi znajduje się polak jezuita Ledóchowski, który był jednym z poufnych doradców byłego cesarza austriackiego.

PROKLAMACJA POKOJU ST. ZJEDN. Z NIEMCAMI NASTĄPI W KILKU DNIACH

WASHINGTON, 29 października. — Urzędowa proklamacja pokoju pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Niemcami nastąpi w ciągu dziesięciu dni, jeżeli dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w tych dniach.

Po przeprowadzeniu wszystkich formalności przywrócenia stanu pokojowego pomiędzy dwoma państwami rząd Stanów Zjednoczonych weźmie pod rozwagę sprawę uwolnienia przestępców wojennych i postara się o jak najszersze jej zataświenie. Pierwszą sprawą wręcza pod rozwagę będzie sprawa Debsa, który odsiaduje 10-letni termin w więzieniu federalnym w Atlanta, Georgia za przekroczenie prawa przeciwaspiegowskiego.

JUTRO! **K. O. N. DZ. 175** **JUTRO!**
Posiedzenie członków i członkin Dzielnic odbędzie się w sali Domu Narodowego, na 8ej ulicy. Omawiane będą sprawy polityczne z chwili bieżącej. Sympatyków prosimy o przybycie. Początek o godzinie 8:30 wieczorem.
B. D. KUŁAKOWSKI, prezes.

TEATR NOWOŚCI
MADAME BUTTERFLY
CIĘKAWO NIEPOWODZONY ŚLUB, KESER, PO 750 i 500.
Przebieg o godzinie 8:45.
Po przedstawieniu TANCE do 1:45 w hotelu.

PREMIER BRIAND W CZORAJ WYJECHAŁ DO STANÓW ZJEDN.

Delegacja francuska otrzymała zapewnienia bezpieczeństwa granic Francji

PARYŻ, 29 października. — Prezydent Millerand przysłał delegację francuską delegację na konferencję rozbrojeniową w Waszyngtonie z premierem Briandem na czele i złożył jej życzenia pomyślnych wyników podróży.

Delegacja wyjechała z Paryża w sobotę wieczorem do portu Havre i wsiadła na okręt do New Yorku, dokąd przyjadzie w dniu 1 listopada.

Celem francuskiej delegacji są przeprowadzenie dwóch zadań: 1) zapoznajenia ponownie St. Zjedn. a Japonią na Oceanie Spokojnym i 2) utrzymanie międzynarodowego zapewnienia bezpieczeństwa granic Francji.

2,500,000 urzędników bolszewickich straci posady

MOSKWA, 29 października. — Komitet bolszewicki wyznaczony do przeprowadzenia redukcji liczby urzędników po przeprowadzeniu szczególnych badań doszedł do wniosku, że najmniej 2,500,000 urzędników rządowych, najmniej bezpośrednie powiaty rządowe i powinni być usunięci jako zbędni.

EXTRA!

Polska uradowana w powódzody Niemiec na wyrok Ligi Narodów

Rząd polski zadowolony, że spór z Niemcami zostanie ostatecznie załatwiony.

Korespondent „George'a Witte'a do New York Timesa”
BERLIN, 29 października. — Polska z nieznanym zadowoleniem powitała wyznaczenie przez Niemcy delegata do rokowań w sprawie ostatecznego wyznaczenia granic pomiędzy Polską a Niemcami na Górnym Śląsku oraz innych spraw wywołanych z wyroku Ligi Narodów, jak głosi pismo niemieckie, według wiadomości otrzymanych z Warszawy.

Wojciech Korfiat dowódca polskich powstańców na Górnym Śląsku był pierwszym, który chce wyciągnąć rękę do zgody z dawnymi przeciwnikami.

„Teraz, kiedy wszelkie walki zostały zakończone” — powiedział Korfiat w swoim warszawskim — „musimy zrobić wszystko, co leży w naszej mocy, aby nawiązać przyjazne stosunki z Niemcami. Nie wątpię ani na chwilę, że zdolamy dojść z Niemcami do politycznego i gospodarczego porozumienia, które będzie z korzyścią dla obydwu stron”.

POLSKA WYPEŁNI WYROK LIGI NARODÓW W SPRAWIE G. ŚLĄSKA CO DO LITERY

Mimo, że wyrok nie uwzględnił wszystkich nadziei narodu polskiego opieranych na woli ludności polskiej na G. Śląsku

WIERZY, ŻE DOBRA WOLA POLSKI W TYM WZGLĘDZIE SPOTKA SIĘ Z UZNANIEM WSZYSTKICH PAŃSTW

WARSZAWA, 29 października. — Polska w zupełności zgadza się na przyjęcie wyroku Ligi Narodów w sprawie Górnego Śląska i wypełni ten wyrok co do litery i ducha, mimo że wyrok nie odpowiada całkowicie pragnieniom narodu polskiego, opartym na prawach narodowościowych i na życzeniach polskiej ludności górnośląskiej wyrażonych w głosowaniu plebiscytowym.

Początkowo wersalski traktat pokojowy przyznał Polsce znaczną część Górnego Śląska, a dopiero później na skutek gwałtownego protestu Niemiec kongres pokojowy zmienił swoje pierwotne postanowienie. Plebiscyt, który później zarządził objął większą część Górnego Śląska zamieszkaną przeważnie przez ludność niemiecką przez co Niemcy otrzymali większą liczbę głosów. Przez udzielenie pozwolenia do głosowania tym Niemcom szczególnie dzieciom byłych urzędników którzy się urodzili na Górnym Śląsku a już dawno nie mieszkał, zwiększyła się jeszcze liczba głosów niemieckich do 200 tysięcy nad liczbę prawnych głosów polskich. Na niekorzyść Polski były obliczone 65 tysięcy głosów ludności niemieckiej w powiecie Głuchycy (Loebachule) który bez względu na wynik plebiscytu nie miał być przyłączony do Polski, ale do Czech lub Niemiec.

W tych warunkach Polska otrzymała dużo mniejszą liczbę głosów, ale gdyby nie było wolno głosować emigrantom i ludności powiatu Loebachule Polska na Górnym Śląsku byłaby otrzymała znaczną większość głosów przyłączeniem Górnego Śląska do Polski.

Polska domagała się oddania jej tylko tej części Górnego Śląska która w znacznej większości opowiadała się za przyłączeniem do Polski.

Gdy Najwyższa Rada Aljantów miała zająć się podziałem Górnego Śląska jak do tego była zobowiązana według wersalskiego traktatu pokojowego nie mogła tego uczynić i oddała sprawę Lidze Narodów. Polska przekazała się swego prawa według 88 paragrafu konstytucji Ligi Narodów wysłania swych przedstawicieli na konferencję Ligi Narodów podczas decydowania podziału Górnego Śląska.

Obecnie Polska nie pragnie odwieść twórnego sporu dopiero co zakończone wyrokiem Ligi Narodów który przez długi czas był powodem odwołania wielu spraw europejskich i niepokoił umysły mieszkańców Górnego Śląska.

Polska oświadcza, że podda się lojalnie wyrokowi Ligi Narodów i spodziewa się, że jej dobra wola zostanie uznana przez państwa aljantki.

MARSZAŁEK FOCH ROZPOCZĄŁ SWÓJ TRYUMFALNY OBJAZD PO ST. ZJEDN.

PO ENTUZJASTYCZNYM POWITANIU W NEW YORKU MARSZAŁEK NATYCHMIAST WYJECHAŁ DO WASZYNGTONU

WASHINGTON, 29 października. — Po entuzjastycznym przyjęciu jakie mu zgotowała ludność miasta New Yorku — marszałek Foch wyjechał w pociąg popołudniu do Waszyngtonu, gdzie na jego przybycie oczekiwali kilka godzin dziesiątki tysięcy wielbicieli, którzy zwycięskiemu wodzowi zgotowali entuzjastyczne przyjęcie.

Przyjeżdżającego marszałka Focha powitali na stacji przedstawiciele rządu i przedstawiciele wszystkich wybitnych organizacji politycznych, społecznych i naukowych.

Marszałek Foch zabawi krótko w stołeczności Stanów Zjednoczonych i następnie uda się na Zachód, dla wręczenia udziału w położeniu kamienia węgielnego pod budowę gmachu głównej kwatery legionu amerykańskiego w Kansas City.

WŁOSI KRYTYKUJĄ KIERUNEK POLITYKI STANÓW ZJEDNOCZ.

St. Zjedn. dąży do ograniczenia zbrojeń a nie chcą uznać Ligi Narodów

Rzym, 29 października. — Delegaci włoscy na konferencję rozbrojeniową przed swoim wyjazdem do Waszyngtonu odwiedzili ambasadora amerykańskiego w Rzymie i oświadczyli, że kierunek polityczny St. Zjedn. jest dla nich trudny do zrozumienia, ponieważ St. Zjedn. dąży z jednej strony do rozbrojenia a z drugiej strony nie uznają Ligi Narodów, której jednym z głównych zadań jest właśnie dążenie do ograniczenia zbrojeń.

ANGLIA NIE PRAGNIE WOJNY Z IRLANDJĄ

LONDYN, 29 października. — Minister wojny przemawiając dzisiaj w Reading w sprawie tematu swego przemówienia sprawę stosunków pomiędzy Anglią i Irlandją.

Według przekonań ministra wojny że dla Anglii pozostały dwie drogi wyjścia z kłopotliwego położenia albo prowadzić dalej ze wzmożoną siłą wojnę z Irlandją ciągnącą się już od roku, albo wyznaczenie przy pomocy delegacji pokojowych środków pokojowego miedzielnictwa sporu irlandzkoangielskiego.

Minister wojny wyraził przekonanie, że cały naród angielski będzie hołdował temu, gdyby mu się udało się do środka dalszego prowadzenia wojny.

Naród angielski wie co to znaczy wojna na wielką skalę i będzie jej chciał koniecznie uniknąć, jeżeli to będzie możliwe. Jeżeli jednak sprawa irlandzka miałaby zagrozić rozbiłby jedno z państw angielskiego, naród angielski, nie cofnie się przed wojną i przeprowadzi ją do zwycięskiego końca.

Sprawa pokoju irlandzkoangielskiego w parlamencie angielskim

LONDYN, 29 października. — Lloyd George rzucając wyzwanie „zapamiętajmy” swoim słowom „die-hard”, który dąży do zerwania rokowań irlandzkoangielskich, które się spotykały z uznaniem całej prasy angielskiej.

Jest prawie pewne, że rząd Lloyd'a George'a przez oddanie parlamentowi sprawy rokowań irlandzko-angielskich do rozpatrzenia uzyskał możliwość ostatecznego załatwienia sporu i doprowadzenia do zawarcia pokoju z Irlandją.

Celem oddania parlamentowi do rozpatrzenia sprawy sporu irlandzkiego jest uzyskanie aprobaty dotychczasowej działalności rządu Lloyd'a George'a w sprawie doprowadzenia do pokoju z Irlandją i położenie kresu przeciw irlandzkiej agitacji, która energicznie prowadziła do zerwania rokowań i wzmocnienia ulsteru wrodszych czynników mających związek z załatwieniem sprawy irlandzkiej.

OZNAKI ROZPADANIA SIĘ RZĄDÓW BOLSZEWICKICH W ROSJI

Naród rosyjski przekonał się, że teorie bolszewickie nie mogą być urzeczywistnione

WSZYSTKIE WYSILKI BOLSZEWIZMU DLA UGRUNTOWANIA SWEJ WŁADZY OBRAĆ SIĘ NA MARNE

BERLIN, 29 października. — Frank Vanderbild w rozmowie z korespondentem pisma „New York Tribune” przyznał się, że rozmawiał w Konstantynopolu z przedstawicielami rządu bolszewickiego w sprawie dowiedzenia się, jakie mogą być widoki na rozpoczęcie stosunków handlowych z bolszewicką Rosją. W rozmowie tej i zdaniami stosunków w sąsiednich krajach z bolszewicką Rosją pan Vanderbild doszedł do przekonania, że teorie bolszewickie są niemożliwe do zaimplementowania w praktyce. Co do nawiązania stosunków handlowych z bolszewicką Rosją najistotnym dowodem niemożności skutecznego, tego faktu jest angielsko-bolszewicki traktat handlowy, który się okazał niemożliwym do wprowadzenia w życie.

Bolszewizm wykazuje wszelkie oznaki upadku. Wszystkie teorie bolszewickie okazują się niemożliwe do urzeczywistnienia i naród rosyjski już się o tym przekonał, skutkiem czego wszystkie wysiłki bolszewików aby utrzymać chociaż pasywny, ustroju bolszewickiego idą na marne rozbijając się o bierny opór narodu rosyjskiego.

WALNY ZJAZD POLSKIEGO STRONNICTWA LUDOWEGO WYZWOLENIE W NEW YORKU

PIERWSZY ZJAZD WALNY Polskiego Stronnictwa Ludowego „Wyzwolenie” odbędzie się w dn. 3, 4, 5 i 6 listopada br. w Domu Narodowym, 19-23 St. Marks Pl. (E. 8th St.), New York, N. Y.

OTWARCIE ZJAZDU nastąpi we czwartek, 3go listopada, o godzinie 10ej rano.

GŁÓWNE ZADANIE ZJAZDU: Podłożenie trwałych i jasno określonych podwalin prawno-organizacyjnych i ideowo-twórczych dla demokratycznego i postępowego ruchu ludowego w Ameryce.

ZASADNICZE PUNKTA PROGRAMU:

1. Przyjęcie konstytucji administracyjnej dla P. S. L. „WYZWOLENIE” w Ameryce.
2. Opracowanie planu pracy kulturalno-społecznej i polityczno-osiwowej na wychodźstwie, jakoteż pomocniczej dla ruchu ludowego w Polsce.
3. Stosunek P. S. L. „Wyzwolenie” do innych ośrodków organizacyjnych obozu postępu i demokracji na wychodźstwie; kwestia wspólnego frontu przeciw reakcji, wstępcztnictwu i ciemności.
4. Kwestia zjednoczenia ruchu ludowego na wychodźstwie i ujednolinitania naszej działalności.
5. Dokładne określenie naszego stosunku do kraju ojczystego, zwłaszcza do macierzystego P. S. L. WYZWOLENIE w Polsce i innych stronnictw ludowych.
6. Kwestia własnego organu w Ameryce.
7. Wybór Zarządu Centralnego i jego siedziby.
8. APPEL: — Wszystkie Kola P. S. L. WYZWOLENIE proszone są o przysłanie swoich delegatów stosownie do rozszerzania w swoim czasie regulaminu.
9. Zwrocamy się z gorącą prośbą do przedstawicieli nauki, pracy kulturalnej, społecznej, oświatowej, politycznej i narodowej do współdziału w Zjeździe i jego pracach.
10. Upraszamy bratnie organizacje ludowe o przysłanie swoich przedstawicieli i reprezentantów.
11. Wszystkim członkom P. S. L. WYZWOLENIE w New Yorku i okolicy, sympatykom i przyjacielom sprawy ludowej prosimy o jak najliczniejsze przybycie na otwarcie naszego Pierwszego Zjazdu Walnego.

Za Komisję Przedzjazdową:

A. KORONA, prezes.
P. SZCZEPANSKI, sekretarz.
R. ZĄBEK, org. gen.

Hylan mówi w Domu Narodowym, 19-23 St. Marks Pl., Jutro o 8-iej wieczór

Dzisiaj WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL Irving Pl. 116 ulicy

„W Moskiewskich Szponach” Sensacyjny dramat w 6-ciu aktach

HALINA BRUCZÓWNA DWA PRZEDSTAWIENIA Pierwsze o godz. 8ej po południu Drugie o 8:30 wieczorem

oprócz tego wystąpi osobicie w swoim repertuarze „Rzeczy wesołych i smutnych” oraz polskich pieśni

Dzisiaj

TYGODNIOWA KRONIKA ILLUSTROWANA

„Bogini lotu” — Powyższa fotografia przedstawia „bogini lotnictwa” na afiszach ogłoszeniowych Międzynarodowy Zjazd lotników w Omahie, między 3 a 5 listopada. Figura symbolizuje usiłowania lotników w opanowaniu powietrza.

Przywitania. — Pani N. Wessels i jej córka Hilda, licząca 18 lat, oczekują w przystani przybycia okrętu, na którym znajduje się wracający z Europy p. Wessels. — Pani Wessels, która przez 8 lat męża nie widziała, poznała go natychmiast, zaś córkę musiała dopiero przedstawić, gdyż ta nie poznała własnego ojca.

Pomnik walczącego amerykańskiego, dzieło Pietro Montana, zostanie odkryty w Brooklynie w dniu otwarcia konferencji ograniczenia zbrojeń.

W Victory Hall w N. Y. odkryto tablicę pamiątkową ku uczczeniu pamięci porucznika Jeffa Feigla, który pierwszy poległ w wojnie światowej. Feigl poległ 21 marca 1918 roku, na posterunku. Oficer porucznika Feigla, pułkownik Feigl stoi przy tablicy pamiątkowej. Wmurowanie tablicy odbyło się bardzo uroczyste.

Ochrona twarzy. — Wheeler Oakman, mistrz sportu pięcioboju, używa podczas ćwiczeń maski, która mu służy do ochrony twarzy. Nosząc tę maskę Oakmanowi w ćwiczeniach nie odczuwa żadnych trudności.

Rozkosz po pracy. — Na łonie przyrody, kilka mil od New Yorka, David Klein przygotowuje ucztę myśliwską. — Niocherytłwy „Bumble” niewzruszenie daje do zrozumienia, że jest przy dobrym apetycie.

Balet dzieci. — Dzieci nowojorskie nie lubią tańców, tańczonych przez ich matki i babie. W New Yorku powstały liczne szkoły klasycznego tańca. Powyżej widzimy grupę dzieci: Sylvia Averbuck, Evelyn Oulcock i Kille Marley w greckim tańcu.

Pożegnanie. — Patrick Ahern, znany angielski cyklista, żegna swoich przyjaciół, stojąc na motocyklu najnowszego typu, bardzo rozpowszechnionego w Anglii. W tej postawie Ahern przejechał 20 mil na godzinę.

Pani Woodhouse jest właścicielką malej plantacji drzew dąbzlonych w Coachella, Cal., z których miała bogate zbiory. Cztery morgi ogrodu, w którym znajdują się drzewa dąbzlone, posadzone przez panią Woodhouse przed 8 laty, dają roczny zysk 5000 dolarów.

Promienie Roentgena dla... psów. — Pani E. G. Habbell, bogata pani z Bostonu jest miłośniczką psów, które otrzymała szczególną opiekę. — Celem łatwiejszej diagnozy chorób pani Habbell nabyła aparat X-Ray, za pomocą którego bada cennie zdrowie psów.

Konkurencja. — Podczas wystawy psów w Bronx, powściągnąć uwagę zwrócił na siebie największy pies i panna Elmore Anderson z L. I. jego towarzyszką. Nie wiadomo kto więcej zachwycił publiczność, pies czy dziewczynka.

Napad rabunkowy na samochód pocztowy, dokonany w szumie őródmieściu New Yorku; przyniósł rabusiom największy łup dotąd znany w kronice kryminalnej. Bandyci napadli na szofera, zagrozili mu rewolwerami, wyciągnęli mu z kieszeni klucze do żelaznych drzwi troku, przebiegli przez worki rejestrowanej poczty do własnego samochodu i znikli.

Najnowsza moda w Londynie. — Duchy mody rosyjskiej zapowiadają w Londynie. Panna J. Seivert wróciła z Anglii do N. Yorku w rosyjskich butach. Przeważnym ciekawostką okazało się, że obecnie buty z cholewkami są w użyciu w Anglii...

Karkolonna sztuczna. Fred Bradford wystąpił w cyrku berlińskim i wykonał karkolonną sztukę na drążku sterowym monocyklu ustawionego na małym stoliku.

Boł Felwell, weteran marynarki wojennej, przygotowuje się do występu w wodzie, w których już przedtem brał udział. W ubiegłym roku zwyciężył w walce z kłębem Paul Weston.

